

ECAV chrám Boží v Košariskách bol postavený spoločným úsilím obyvateľov Košarisk a Prieprasneho v rokoch 1871 - 1878, čím sa obe obce odčlenili od farnosti v Brezovej a vytvorili novú. Završili tým úsilie, ktoré dozrievalo v obidvoch obciach dlhší čas. Prvým kňazom sa stal Pavol Štefánik, ktorý sa so svojou rodinou usídlil v starej škole až do postavenia fary. V nej - v rodnom dome M. R. Štefánika, je od roku zriadené 1990 múzeum.

Kostol je spolu s historickým organom brezovského majstra Martina Šašku okrem bohoslužieb hojne využívaný aj na kultúrne programy a koncerty.

Základný kameň dnešnej **Základnej školy M. R. Štefánika** v Košariskách položili v roku 1928. Postavili ju nákladom Slovenskej Ligy ako „Jubilejnú“ rámci osláv 10. výročia vzniku ČSR, rovnako ako mnohé iné na Slovensku. Svoju pôvodnému účelu slúžila až do roku 1985, potom aj ako sklad nábytku. K jej oživeniu došlo v roku 1990 otvorením málotriednej ZŠ s 1.- 4. ročníkom. Spoznávanie dedičstva, prírody netradičné aktivity, spolupráca a účasť na podujatiach iniciovaných V. J. Gruskom smerujú k oživeniu kultúrneho života v dedine, o. i. aj k tvorbe programov **Letorostov spod Bradla**.

LETOROSTY SPOD BRADLA

29. – 30. 7. 2016

**Priehršť ciest a foriem hľadania a šírenia hodnôt
tradičnej a ľudovej kultúry Slovenska
o ktoré usiloval Viliam Ján Gruska (80)
a usilujú inšpirovaní pokračovatelia**

Obec KOŠARISKÁ
Základná škola M. R. Štefánika Košariská
Penzión HOLOTÉCH VÍŠKA
Združenie ROSENKA Košariská

Národný dom Štefánikov v Košariskách, vybudovaný zo zbierok aj zo štátnych subvencií v roku 1936, sa v tomto roku dožíva 80 rokov. Myšlienku postavenia kultúrneho domu inicioval Ján Mikulčík, vtedajší starosta obce. Obec si na stavbu musela požičať a pôžičku splácala až do roku 1942. Slávnostné otvorenie bolo veľkou udalosťou v živote obce. Sála i javisko rozšírili možnosti kultúrneho diania, najmä ochotníckeho divadla, ktoré sa dovtedy hralo v starej škole. Neskôr slúžil aj ako kino, sídlo obecného úradu, pošty, Spolku rodákov M. R. Štefánika. Dnes, vynovený po rekonštrukcii, plní funkciu dôstojného kultúrneho stánku obce.

Penzión **Holotéch víška** bol vybudovaný na mieste pôvodného poschodového domu z nepálenej tehly v Dolných Košariskách, pri zachovaní základných znakov tradičnej architektúry, jej tvaroslovia, s doplnkami a vnútornou dispozíciou zodpovedajúcou jeho novej funkcii, celoročnému turistickému využívaniu. Jeho súčasťou je aj príkladne zrekonštruovaná Slukéč chalupa. Pravidelne čistený Výhon - hlboký járok s vozovou cestou, so starými ovocnými stromami a množstvom spevavého vtáctva je príkladom pôvabu a úžitku kedysi „kultúrnej krajiny“ našich predkov. **Letorosty spod Bradla** vznikli a konajú sa v istých periódach, aj z iniciatívy majiteľov penziónu Holotéch Víšky.

PROGRAM 29. 7. 2016 (piatok)

18.00 hod. AMFITEÁTER - OHRADA za Holotých višku

Otvorenie výstav

- SVEDECTVO ARCHÍVU V. J. Grusku k 50. jubileu Lúčnice
- DIELO A JEHO INŠPIRÁCIE v tvorbe V. J. Grusku
- ZO ZBIERKY ZVONCOV A SPIEŽOVCOV M. Gigaca
- MALBY NA SKLE D. Benického

19.00 hod. VÝHON za Holotých višku

- POZDRAVY KRAJINE
- POSOLSTVO PIESNÍ SLOVENSKU A SVETU

20.00 hod. AMFITEÁTER Holotých viška

- TRADÍCIE Z DVOCH STRÁN KARPÁT
- DIVADLO, TO NENY LEN TAK (svedectvá o Bičianke z doliny)
- PÚTNIK SLOVENSKÝM ČASOM

(dokument M. Šulíka s uvedením autora)

Očarovaný pútnik

V. Gruskovi

Telefonoval som Ti v nedeľu.
Zaskočil si ma - bol si doma.

Túlaj sa, chlapče.
A tebou oslovené
kdekoľvek budeš, pozdrav v mojom mene.

Po nedeliach sa zvykneš túlať.
Pomedzi ľudí vonku v dolinách.
A to je múdre túľactvo.

Viem Tvoje chodníky
i Tvoje cesty v chvojí.
Viem, že, kde budeš,
všade tam budú moji

Pomedzi údolia a vrchy,
ako viem.
A to je krásne túľactvo.

M.Rúfus
VIII.1994

Pre nohy apoštolov stvoril Zem
Boh.

P.S. Podakovanie za pozdrav z Rabčíc

Ako nebo stvoril pre vtáčtvo.

Pozdrav Milanovi Rúfusovi poslalo a podpísalo všetkých 16 účastníkov 1. nočného výstupu na Babiu horu v noci z 30. na 31. júla 1994. Verše patria aj im a všetkým budúcim účastníkom nočných výstupov. (V.G.)

V programoch účinkujú:

BABSKÝ SPOLEK z Košarísk, **FSK HÁJIČEK** z Chrenovca - Brusna, **FSK JAVORNÍK** z Lúky pod Makytou, **FSK PODŽIARAN** z Papradna, **FSÚ BREZOVÁ**, **FSÚ POLANA** z Brna, **HORNÁCKA MUZIKA Romana Sokola**, **HRUBOVBECKÉ SBORY** z Hrubej Vrbky, **KOPANIČIARSKA MUZIKA Martina Janšta** z Košarísk, **LH HESKOVCI** z Červeníka, **LH Pavla Michaličku**, **Rodina MIŠKOVCOV** z Trenčína, **TRIO z CHOTÁRA** z Terchovej, **Žiaci ZŠ M. R. Štefánika - ROSENKA** z Košarísk

Sólisti:

Monika **Barabášová**, Marta **Gáborová**, Karin **Loudová**, Katarína **Mišurová**, Ida **Rapaičová**, Andrea **Stračinová**, Zdenka a Viktória **Zúbekové**, Dušan **Benický**, Miroslav **Dudík**, Mikuláš **Gigac**, Viliam **Ján Gruska**, Martin **Janšto ml.**, Martin **Janšto st.**, Michal **Janšto**, Karol **Kočík**, Milan **Makula - Bučko**, Jozef **Marko**, Ján **Miho**, Vladimír **Michalko**, Ján **Pavlík**, Marek **Sabol**, Ľubomír **Tatarka**, Matej **Tkáč**, Antonín a Alena **Havlínovci**, Ján a Margita **Hubčíkovci**, Jaroslav **Zápotočný** s dcérami

Podujatie podporili z verejných zdrojov Fond na podporu umenia a Trenčiansky samosprávny kraj

u. fond
na podporu
umenia

Podujatie podporila
Nadácia Slovenskej sporiteľne

NADÁCIA S
Slovenskej sporiteľne

PROGRAM 30. 7. 2016 (sobota)

13.00 hod. NÁRODNÝ DOM ŠTEFÁNIKOV v Košariskách

- KŇAŽNÁ SLOVENČINY – Stretnutie s Idou Rapaičovou

15.00 hod. ECAV CHRÁM BOŽÍ v Košariskách

Vernisáž výstav: DEDINSKÉ UČITELKY

- MARGITA GRUSKOVÁ / BRONISLAVA KUBÁNKOVÁ
- Marta Gáborová: VIANOČNÁ OMŠA NA ŠTEFANA

17.30 hod. AMFITEÁTER - OHRADA za Holotých višku

Otvorenie výstav

- SVEDECTVO ARCHÍVU V. J. Grusku k 50. jubileu Lúčnice
- DIELO A JEHO INŠPIRÁCIE v tvorbe V. J. Grusku
- ZO ZBIERKY ZVONCOV A SPIEŽOVCOV M. Gigaca
- MALBY NA SKLE D. Benického

18.30 hod. LÚKA VALASKÉ pri Holotých viške

- PÍESEŇ A VÔŇA KRAJINY - Spevy na lúkach a pri pasení

20.00 hod. AMFITEÁTER Holotých viška

NÁVRATY k rozmanitosti CIEST A CIEĽOV

- PREBÚDZANIE NA ORAVE
- PREBÚDZANIE NA TURCI A HORNEJ NITRE
- CESTA K RÓMOM
- ZMYSEL SPOMIENKOVÉHO ROZPRÁVANIA
- PREHLIADKY TICHEJ KRÁSY
- STARÉ NÓTY a LETNÉ TÁBORY
- SPOMIENKY NA SAMKA DUDÍKA

21.30 hod. Audiovizuálna miniatúra

- INSTRUMENTUM EXCELLENS

21.45 hod. Audiovizuálna scénická kompozícia

- POÉMA O OVCIACH A ZVONCOCH

23.00 hod. Spoločné spievanie s obecnosťou

- POSOLSTVO PIESNÍ SLOVENSKU A SVETU

23.30 hod. Videozáznam z Kráľovej hole, Bradla a Devína

- FRAGMENTY Z POSOLSTVA PIESNÍ z roku 2013